

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna številka 4 vinarje. — „Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. — Za Ljubljano in okolice je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani.

Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, letoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.— Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Čudna izjava.

V pondeljkovem „Slov. Narodu“ je izšla čudna, prečudna izjava, podpisana od dr. Tavčarja in dr. Trillerja. Ta izjava se glasi tako-le: „Na podlagi pojasnil, katera nama je podal gosp. deželni glavar dr. Šušteršič, sva se prepričala, da sta se nahajala on in deželnozborna večina S. L. S. ob priliki sprejetja verificacijskega odseka v seji dne 25. januarja v popolni dobri veri glede obsega obljube, dane narodno-napredni stranki v ustavnem odseku iz leta 1908. Spričo teh pojasnil odpade torej kot neutemeljeno očitjanje, da bi se bilo v deželnozborni seji z dne 25. januarja od strani S. L. S. vedoma in hotoma prelomilo katerokoli obljubo ali pa celo častno besedo njenega načelnika in deželnega glavarja gosp. dr. Ivana Šušteršiča. Pravno prepričanje narodno-napredne stranke da pomenja neverifikacija ljubljanskih poslancev gg. Reiserja in Ribnikarja absolutno protizakonitost, ostane seveda s to izjavo nedotaknjeno.“ — Ozadje te zadeve je zadostno znano: Pri debati o verificaciji mandatov Ribnikarja in Reiserja sta dr. Tavčar in dr. Triller izjavila, da je leta 1908. v seji ustavnega odseka dr. Šušteršič obljubil, da se v sedanji legislaturni periodi, t. j. do leta 1914., ne bo glede volilnih opravičencev v kranjski deželni zbor ničesar izpreminjalo brez soglasja vseh treh deželnozbornih strank. Ker se je pa letos to vendarle zgodilo v kljub tej obljubi s tem, da klerikalci zahtevajo volilno pravico v Ljubljani za one davkoplačevalce, ki v Ljubljani ne stanujejo in ki doslej niso bili v Ljubljani opravičeni voliti, sta oba narodno-napredna govornika izjavila, da bi S. L. S. prelomila častno obljubo svojega načelnika dr. Šušteršiča, če mandatov gg. Reiserja in Ribnikarja ne potrdi iz tega vzroka, ker pri teh volitvah niso volili okoličan. Vkljub temu je večina sprejela predlog verificacijskega odseka. Nato je drugi dan na protestnem shodu v „Mestnem domu“ dr. Triller z največjim povdankom in premišljeno izjavil, da je S. L. S. stranka brez častne besede. — Zdaj pa ta nerazumljivo čudna izjava! Kako naj si jo človek razlaga? Jasno je, da je gg. dr. Tavčar in dr. Triller nista podala iz svojega nagiba, kajti v pondeljek je izšla v „Slovencu“ notica, ki to izjavo napoveduje. Pa naj bo že ozadje te izjave tako ali drugačno, čisto gotovo je, da pri postenih ljudeh ta izjava klerikalcem ne bo čisto nič pomagala, kajti, da so klerikalci častno obljubo dr. Šušteršiča res prelomili, tega ta izjava niti ne izkuša tajiti, narobe — ona to dejstvo takorekoč iznova potrjuje. Samo za to gre, ali so hote, ali nehote to storili. Dr. Tavčar in dr. Triller sta prišla na podlagi pojasnil, ki jih je njima dal dr. Šušteršič, do prepričanja, da so se klerikalci nahajali v dobri veri. Bog jima žegnaj to prepričanje in pa njihovo naivnost, ki dr. Šušteršičevim pojasnilom sploh še kaj verjame. Mi klerikalcem ne moremo verjeti ničesar več! Posebno pa dr. Šušteršiču! Sicer sta pa gg. dr. Tavčar in dr. Triller hote ali nehote? — čisto pozabila, da sta v deželnem zboru klerikalce na ono častno obljubo opozorila pred glasovanjem o predlogu verificacijskega odseka; tista „dobra vera“ klerikalcev je za nas torej zelo, zelo dvomljiva — ne verjamemo nanjo! In sledujoči neglede na to ne moremo verjeti, da bi bili vsi klerikalci, ki so bili leta 1908. člani ustavnega

odseka, na ono obljubo kar kratkoma „pozabili“. — Pa kaj naj navsezadnje taka izjava klerikalcem pomaga? Njih častna beseda je prelomljena. Kdo naj pa še kaj da na častno besedo klerikalcev, če pa mora vedno pričakovati, da bodo nanjo „pozabili“, da jo potem lahko prelomijo, če bi se jim ravno zdelo potrebno! — Na vsak način se nam zdi čudna izjava dr. Tavčarja in dr. Trillerja zelo prenačljiva. Klerikalcev ni oprala očitka, da so prelomili častno besedo, njima pa je nakopala blamažo. Če se hočejo klerikalci oprati in nas prepričati, da so res ravnali v dobri veri, jim ostane samo ena pot: da razveljavijo sklep, ki so ga storili glede poslancev Reiserja in Ribnikarja v seji kranjskega dež. zbora dne 25. januarja. Če tega ne store, ostanejo slej ko prej **stranka brez častne besede!**

Po enem mesecu.

Nočemo se bahati s povečano obliko, v kateri začne danes izhajati „Jutro“, ker bahavost ni naša lastnost, ali veseli smo vendar-le — in z nami gotovo tudi vsi čitatelji „Jutra“ — da se je obseg „Jutra“ znatno povečal, tako, da bomo mogli spraviti vanj več gradiva kot do sedaj, v prvem mesecu našega pregnanstva.

Seveda ni to niti od daleč še ono, kar mi želimo, kar mislimo napraviti in kar gotovo tudi napravimo, ker na naši strani je lepo število odkritosrčnih in zvestih pristašev slobodoumnih in demokratičnih idej, ki jih je „Jutro“ zastopalo od svojega začetka in jim ostane vedno zvesto, kakor ostane vedno zvesto jugoslovanski ideji, v kateri edini vidi rešitev slovenskega naroda, četudi pravijo „hrabri junaki“ temu, „neslane serbijade“.

Denuncirani smo bili dosti in tudi dosti preganjani v obliki raznih konfiskacij, ali upognili se nismo pred nikomur, ostali smo dosledni, potegovali smo se vedno za slabe in preganjane in nastopali odločno proti tlačiteljem in izkoriščevalcem ljudstva.

Zato se je slovensko ljudstvo tako oklenilo „Jutra“, zato je postalo „Jutro“ priljubljeno povsod koder se sliši slovenska beseda, zato ima „Jutro“ tako velik vpliv na razvoj našega javnega življenja.

Tudi sedaj je „Jutro“ po svoji obliki zelo skromno, ali storili smo kar smo mogli, kar je v naših močeh, ker ne bi bilo pametno, ako bi povečali list na način, ki bi presegal naše moči.

Pri vsem tem pa gledamo mirno in samozavestno v bodočnost, z večjo samozavestjo gotovo kot oni, ki so si hoteli na malo honeten način prisvojiti ogromni moralni kapital, ki si ga je pridobilo „Jutro“ v 22 mesecih v Ljubljani. Čitatelji „Jutra“ so po ogromni večini s studom odbili poskušen atentat na njihovo zavednost in so pokazali ošabnežem iz „Učit. tiskarne“, da ni dovolj polastiti se skrivaj „Jutrovih“ naročnikov, da bi se ti naročniki takoj izneverili idejam, ki jih je zastopalo „Jutro“ in sprejeli „ideje“ Jaka Dimnika, in Ribnikarja, dveh mož, ki bi hotela v kljub svoji splošno priznani nezmožnosti igrati v našem javnem življenju vodilno ulogo.

Zato „Jutro“ napreduje in bo napredovalo vedno bolj, ker nočemo napraviti iz

njega glasila kake ambiciozne ničle, ono ostane vedno neodvisno in napredno glasilo, ki se bo bojevalo vedno samo za resnico in pravico! Tako glasilo je bilo pri nas potrebno in zato je „Jutro“ zasiguran obstoj!

DNEVNE VESTI.

Našim cenjenim naročnikom. Zunanji naročniki naj nam blagovolijo za sedaj naročnino poslati po poštni nakaznici, ker nimamo še in nismo prejeli novih položnic poštne hranilnice. V bodoče se bo pošiljala naročninu lahko po položnicah, kar je ugodnejše za naročnike in tudi za nas. Naročnina naj se pošlje čem prej, ker bomo primorani vstaviti po 10. februarju pošiljanje lista, ki je sedaj povečan, cena ostane pa dosedanja, kar je mogoče samo ako vsi naročniki list redno plačujejo.

Naši ljubljanski naročniki naj blagovolijo plačati naročnino našim inkasantom proti potrdilu.

Vse denarne pošiljave za „Jutro“ naj se naslovijo na našo glavno upravo v Trstu in ne v Ljubljano, ker sicer dobimo denar pozneje in ne moremo izvršiti naročil pravočasno.

Urezali so se klerikalci v kljub vsej prefriganosti s preosnovno volilnega reda v ljubljanski občinski svet. Čisto za trdno, so pričakovali, da bodo imeli z Nemci vred večino, toda dobili so samo 14 mandatov. Zdaj jih najbolj jezi tista točka v ljubljanskem volilnem redu, ki pravi, da se preostali mandati dajo najmočnejši stranki, kajti ravno na ta način je pripadel narodno-napredni stranki v vsakem razredu po en nov mandat. Zdaj baje hočejo v deželnem zboru skleniti, da preostali mandati pripadajo oni stranki, ki izkaže pri delitvi največji ostanek. No, naj napravijo kar hočejo, zavednost ljubljanskih volilcev je že tako velika, da na ljubljanskem rotovžu nikoli ne bo vladala klerikalno-nemška koalicija!

Gospod dr. Pegan že vedno molči. Dr. Triller je v deželnem zboru pri verificacijski debati očital dr. Peganu, da je potvoril zakon. „Slov. Narod“ je prinesel potem isti očitke, podkrepjen z dokazi. Ali dr. Pegan na ta očitanja trdovratno molči. Da na taka očitanja nič ne da, se ne bo mogel izgovarjati, kajti dr. Šušteršič je na očitanja o prelomljeni častni besedi takoj reagiral. — Če ne bo nazadnje dr. Pegan po vzoru svoje načelnika tudi izjavil, da je potvoril zakon „v dobri veri“!

Volitve v obrtno sodišče v Ljubljani. Včeraj so se nadaljevale v ljubljani volitve v obrtno sodišče v skupini veleobrti so dobili Slovenci 17, Nemci 17 glasov. Potrebna je torej ožja volitev med Slovenci in Nemci. Slovenci so torej v tem odelku zelo napredovali, kajti ta razred so imeli dosedaj vedno v rokah Nemci. V II. razredu je bilo oddanih 444 glasov, narodno-napredni kandidati so dobili 239 glasov. V III. razredu je bilo oddanih skupno 199 glasov, od teh za narodno-napredne kandidate 180 glasov. V II. in III. razredu so torej zmagali naprednjaki z veliko večino.

Kranjski deželni zbor. Danes ob pol 10. uri dopoldne se vrši druga seja kranjskega deželnega zbora. Na dnevnem redu so razni

ljevanje, ki mu je delo očitno mnogo preglavice: saj ni bil vajen, tehtati svoje misli in dejanja. Saint-Andre pa je naglo pristopil k njemu in se ga dotaknil s prstom. „Kaj hočete?“ je zajecljal Royal z naporem, kakor da se je vzdramil iz daljnih sanj.

„Aha! To ja tisto, kar dela, da se vam vrti po možganih?“ je dejal Bearevers. „Eh, stvar je enostavnejša od oenaša, ki ga nikdar nisem znal moliti: spremi hočem k njenemu očetu gospodu velikemu profosu to gospodično, ki ste mi jo naročili ugrabiti. Plačali ste me zato gospod in priznati morate, da sem pošteno izvršil svojo nalogo. Zdaj pa se mi ne ljubi več igrati to komedijo, in zato vam vračam vaš denar.“

„Podla duša!“ je vzrojil Roland de Saint-Andre, ali veš, da te bom dal razkolesiti živega?“

„O, hudiča, ne drezajte me v ušesa, ako vam je od tega, da izvršite kdaj ta lep načrt. Strani izginite radovoljno. Vidim, da je vaša bližina neprizetna gospodični. Zato vam prepovedujem, približati se ji.“

„Razbojnik!“ je zarjul Saint-Andre. Ti si mašč

predlogi deželnega odbora in finančnega odseka. Razpravljalo se bo tudi o prošnjah raznih društev za podporo in o dr. Lampe-tovem predlogu glede ustanovitve deželne metnice in klavnice. Zanimivo je dejstvo, da hoče imeti deželni odbor na ona društva, ki dobe od dežele podporo, poseben upliv in to predvsem na „Glasbeno Matico“.

Krasno opravičenje. Hrvaški opozicijski listi so zaplenjeni dan za dnevom. „Hrv. Pokret“, „Srbobran“, „Slobodna rieč“, „Agrarier Tagblatt“, „Neues Tagblatt“, „Hrvatska“, „Hrv. Novosti“ in „Naše Pravice“ izhajajo vsaki dan bolj beli, kakor črni. Popolnoma razumljivo, da ne bi imelo za bana Cuvaja to nobenih hudih posledic, ako ne bi evropska javnost ničesar izvedela o krasnih ustavnih razmerah v tej blaženi Avstriji. Toda Cuvaj računa z dejstvom, da razmere na Hrvaškem ne bodo napravile najboljšega vtisa na evropsko javnost in skuša zato priti temu že naprej v okom. V uradnih „Narodnih Novinah“ opravičuje neprestano konfisciranje opozicijskih listov s tem da ogrožajo isti narodni obstoj hrvaškega naroda. Bolj „kunštnega“ izgovora si ban Cuvaj gotovo ne bi mogel zmisлити. Toda njegovo hinavsko opravičenje mu ne bo nič pomagalo. Evropska javnost je danes kolikor toliko precej dobro informirana o razmerah na Hrvaškem in se ne bo dala preslepiti s takimi neumnimi izgovori.

Delavske hiše v Trstu. Marsikateremu tržaškemu delavcu je morebiti popolnoma neznano, da zida tržaška mestna občina na Vrdeli posebna, samo delavcem namenjena stanovanja. Tudi ob državni cesti proti Opčinam bo magistrat prihodnje leto gradil enaka poslopja. V stanovanja bo napeljan vodovod. Zaradi tega se sezida ali izkoplje na primernem kraju vodometni rezervoar za Vrdelo, ki bo po sedanjih načrtih veljal 60.000 K. — Kakor sedaj čujemo iz slovenskih delavskih krogov, vlada med slovenskimi delavci vse premalo zanimanje za ta stanovanja. Čujejo se naravnost glasovi, da naj bi tržaško slovensko časopisje posvečalo večjo pozornost tej akciji tržaškega magistrata, ki skuša tudi na tem polju pred vsem protežirati Italijane iz kraljevine. Tržaški slovenski domačin in delavec mora polniti vedno prazne mestne blagajne, a „regnicolo“ mu sproti pobira iz blagajne maslo. Pred vsem prosijo delavski sloji slovenske občinske svetovalce, da točno nadzirajo magistratovo poslovanje v tej akciji in da bi delavce potom slovenskih listov informirali, kje, kedaj in kako se je treba prigrisiti na magistratu glede najema stanovanj. Delavci izražajo upanje, da ne bo ta glas neplodno odmeval v slovenskih političnih krogih. Delavsko najvitalnejše vprašanje je stanovanje in tu se mora magistratu pojasniti, da slovenski delavec ima še večjo pravico zahtevati stanovanja v mestnih delavskih hišah, ker je domačin — davkoplačevalec, dočim „regnicolo“ samo figo kaže mestnim blagajnam.

Še nekaj o N. D. O. Iz ženskih krogov smo prejeli o razmerah v N. D. O. sledeče pismo: Pri naši delavski organizaciji se je v zadnjem času izpremenilo mnogo; priznavamo, da morda v korist društva, kar bi nas le veselilo. Toda če bo šlo tako naprej, kakor poprej, ni pričakovati kakih uspehov. V N. D. O. nas je bilo organiziranih jako

„Moja navada je, da si upam vse, kar koli se mi zljubi.“

„Torej pogini pes!“ je zatulil Saint-Andre, potegnul bliskoma svoj meč ter izpadel proti razbojniku z divjim sunkom, ki bi ga bil poslal naravnost za starim Brabantom, da ni odskočil v stran in se umaknil.

A tisti hip je stal že tudi Royal z golim rapirjem v roki. Nasprotnika sta navallila drug na drugega. Borba je bila kratka. Slišalo se je naglo zvenketanje in rožljanje jekel: Saint-Andre je zdajci zatulil od bolečine. Royalov rapir je bil švignil kakor blisk in mu potegnul rdečo brazdo po obrazu: naslednji trenutek se mu je ost zadržla v ramo.

„To je moj rezični sunek“, je dejal Royal preprosto. dočim je padel Saint-Andre vznok, z besno kletvijo na ustnicah.

„Našel te bom!“ je rjul Saint-Andre. „Zapisan si krvniku!“

Floriza je vstala: Royal je prebledel.

„Krvniku!“ je zamrmral. „Da Brabant mi je rekel. Krvnikov sem, odkar je bila minuta mojeg rojstva.“

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal et Bearevers.

V.

Hči velikega profosa.

Roland de Saint-Andre je stopil naprej hoteč se rogati, glava mu je bila v ognju, gnev mu je pačil obraz. Ta hip pa se je začul težki, srebrni padec polne mošnje. Bila je mošnja s stoinpetnajstimi tolarji, ki jo je vrgel Royal de Bearevers Saint-Andreju pred noge!

„Nate, gospod,“ je dejal razbojnik, „vzemite svoj denar nazaj!“

S trepetajočim srcem se je Floriza ozrla naglo na Royaala. Takoj pa je obrnila oči

na njeno dostojanstvo, je odelo njene

ali ne razumete?“ je odgovoril Royal in brcnil mošnjo z nogo.

„O mili Jezus, sveti Pankracij, angeli in arhangeli božji!“ je zajecljal Trinquemaille svetohlinsko. „Našemu dragemu Royalu se je zmešalo v glavi.“

„Mhm!“ je pritrdil Strapafar. „Mož je izgubil pamet!“

„Zbrenčal je!“ se je oglasil Gorpodibale in potrdil svoje besede s svečano kletvico.

„Ja, sakrament!“ je zatarnal Bouracan „Moškani se mu je brisnotila.“

„Tiho!“ je zagrmel Bearevers.

In ozrl se je s tako strašnim pogledom da je četvorica, ki se je že sklanjala in iztezala prste po polni mošnji preplašila in planila nazaj.

„H konjem, capini, h konjem obešnjaki!“ je velel Bearevers osorno. „Poglejte, če je kočija te gospodične, ki stoji zunaj na cesti v dobrem stanju. In pripravite se v dveh minutah, da jo pospremite z bodalom v roki do parizkih vrat!“

Floriza je vnovič pogledala razbojnika, na njenih ustnicah je zaigralo kakor bežčehljaj, podoben solnčnemu žarku. Razbojnik Lilije ni opazil tega pogleda in usmeva. „Lilije je bil glavo in se je zaril v premiš-

lepo število deklet. Navdušenje za organizacijo je raslo od dne do dne. Le žal, da v organizaciji nismo našle tega, kar smo pričakovale. Stremenje služkinj ni samo ples, hotele smo tudi duševne izobrazbe, kakor so nam obetali. Zavzemale smo se zlasti za dramatični odsek, toda s predstavami nismo mogli nadaljevati, ker ni bilo potrebnega odra ne sredstev in so nam gotovi ljudje takorekoč metali še polena pod noge. Ob ljubljano se nam je tudi, da bomo imele tudi govorniško šolo in pevsko vaje, a me nismo imele nobenega takega užitka. Čemu smo se torej organizirale. Število članic se bo gotovo še bolj skrčilo, če bo šlo tem potem naprej. Dolžnost N. D. O. je, da vpoštevajo želje svojih članov in poprejšnja armada bo zopet zbrana in tudi me ženske bomo z veseljem pomagale našim sotrpniom delavcem k skupni slovenski stvari v Trstu.

Fijasko klerikalne obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Slovenski klerikalci bijejo v štajerskem deželnem zboru že dalje časa neizprosno boj proti nemško-nacionalni večini, tako da je vsepo delovanje deželnega zbora popolnoma onemogočeno. Dežela se nahaja radi tega v hudih finančnih stiskah in ne more iz zagate. Ni čuda, da je cesarski namestnik grof Clary napel vse sile, da bi dosegel sporazum med Slovenci in Nemci in tako rešil deželo iz finančne krize. Toda dosedaj so se razbila še vsa pogajanja in tudi ni še tako kmalu misliti na srečen izid. Obstrukcija Slovencev bi bila popolnoma umljiva, ako bi imela jasne cilje pred seboj, česar pa pri klerikalcih ni videti. Obstrukcija klerikalcev je brez glave in brez repa in klerikalci sami ne vedo, kaj pravzaprav hočejo. S tem, da stavijo nemški večini naravnost nesprejemljive pogoje, si hočejo utrditi svojo pozicijo med volilci in napraviti med slovenskimi naprednimi volilci razdor, kar se jim je pa temeljito ponesrečilo. Slovenski naprednjaki sicer niso nasprotniki resne obstrukcije, nikakor pa se ne morejo strinjati s postopanjem klerikalcev, ki je naravnost nesmiselno. Štajerski deželni odbor je takorekoč že odgoden, ker ima tozadevni dekret vlada že v rokah. S svojimi naravnost nesmiselnimi zahtevami so klerikalci izzvali nemško večino na najhujši odpor, ki se sedaj zrcali v tem, da Nemci sedaj nočejo privoliti niti v one slovenske zahteve, v katere so bili prvotno pripravljene privoliti. Tako bo končala slovenska klerikalna obstrukcija čisto gotovo s popolnim fijaskom velikansko škodo Slovencev tako na gospodarskem kakor na narodnem polju.

Na vabilo „Dramatičnega društva v Mariboru“ so se različna spodnještajerska narodna društva, ki goje dramatiko, udeležila sestanka, ki se je vršil dne 21. jan. v Narodnem domu. Zastopana so bila sledeča društva: Narodna Čitalnica v Ptuj, ptujski „Sokol“, Moška podružnica Sv. C. in M. in „Pipec“ v Ptuj; društvo „Edinost“ iz Središča; Podružnica družbe Sv. C. in M. za Središče in okolico; bralno društvo „Lipa“ iz Sv. Bolfenka pri Središču; Čitalnica (dramatični odsek) iz Slov. Bistrice; telovadno društvo „Sokol“ (dramatični odsek) iz Krškega; telovadno društvo „Sokol“ v Mariboru; „Sokol“, Čitalnica, „Pevsko društvo“ in „Podporno društvo Fran-Jozefove šole“ v Ljutomeru; „Sokol“ in „Čitalnica“ v Brežicah; „Saleška čitalnica“, „Sokol“ in „Ljudska knjižnica“ v Šoštanju; „Bralno društvo“ iz Starega trga pri Slovenjgradu; „Čitalnica“ iz St. Lenarta v Slov. Gor. in „Dramatično društvo v Mariboru“. Počastil je ta sestanek znani literat g. dr. Karl Glaser, vseučilišni profesor v pok. iz Hoč, ki se kakor znano živahno interesuje in dela za razvoj slov. dramatike in slovstva sploh. Čitalnica v Gornjemgradu je poslala sestanku brzojavne pozdrave z odobravanjem naših smotrov. Opravičilo se je „Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj“, „Dramatično društvo v Celju“ in „Ljudska knjižnica v St. Jurju ob j. ž. ter g. Govekar, ravnatelj

slov. gledališča v Ljubljani. Vsi ti so pismeno odobrvali namen izdajanja gled. lista „Talijske“ in pozdravljali idejo glede ustanovitve „Zveze“, združitve vseh narodnih društev, ki gojijo dramatiko. Najprvo so si zastopniki omenjenih društev ter g. Dr. Karel Glaser pred zborovanjem ogledali naprave na odru in garderobo slov. gledališča, o čemur so se vsi jako pohvalno izraževali. Nato so se zbrali k skupnemu posvetovanju v restavraciji Narodnega doma kjer otvorili zborovanje g. Srečko Stegnar, predsednik „Dramatičnega društva v Mariboru“, pozdravi pristrčno vse zborovalce ter ponovi namen današnjega zborovanja. Po prečitaniu došlih pismenih dopisov in brzojavk poročila gosp. Kežar o rezultatih sestanka dramatičnih društev v Ljubljani, da se je namreč posvetovalo o odpravi težav glede izposojevanja iger, garderobe itd., ter vzniknilo prepričanje, da je neobhodna potreba zopet pričeti z izdajo „Talijske“. Treba pa je predvsem centralizirati vsa društva, ki goje dramatiko. V to svrhu se naj ustanovi „Zveza“. Tuji se je na ljubljanskem sestanku govorilo o eventualni napravi mehaničnega odra, da bi na tak način odpomogli oviram in težavam različnih društev na deželi, ki jih imajo v tem oziru. O vsem tem se je razvila živahna debata, pri kateri so se končno vsi zjediniili, da so za ustanovitev „Zveze“ in v principu tudi za zopetno izdajanje „Talijske“, da pa naj pred vsem posamezna društva zbirajo abonente v svojem kraju in določijo, koliko izvodov tekom jednega meseca žele abonente, poročajo vodstvu v Maribor o tem, pošljejo zajedno imenik svojih iger, ozir. statistiko društva; tudi naj poskrbijo pri sestanku zastopana društva naslove onih, ki še vodstvu niso znana dosedaj. G. Dr. Pivko želi, naj se tiskarne poprajuje glede izdatkov za Talijske. Glede mehaničnega odra so se izrekli veliki pomisleki glede prevažanja in postavljanja istega tako, da se o tem ni moglo ničesar sklepati. Zatem podajo gg. zastopniki vsak za svoje društvo informacije o prirerjanju iger, o odru in pevskem delovanju pri predstavah. Po triinpol urni debati zaključil predsednik zborovanje ter se zahvalil vsem zborovalcem, ki so se končno udeležili tudi večerne predstave „Charley-eva tete“. Na svidenju pri prihodnjem sestanku, katerega dan in uro objavimo pravočasno!

Za Merkurjev plesni venček, ki se bo vršil danes 1. februarja t. l. v veliki dvorani „Nar. doma“ v Ljubljani vlada živahno zanimanje. Kakor so vsako leto Merkurjevi plesi med najlepšimi zimskimi prireditvami, tako kaže biti tudi ta prireditev ena najlepših in najprijetnejših v letošnjem predpustu. Plesni odsek slovenskega trgovskega društva „Merkur“ se posebno trudi da bo letošnji ples še presegal vse dosedanje Merkurjeve prireditve. Pri plesnem venčku čigar čisti dobiček je namenjen dobrotelnim napravam društva bo igrala slavna „slovenska filharmonija“ izbrane operetne pesne točke, ki bodo tudi ne plesočim nadomeščale koncert. V sled tega upamo, da bo udeležba na plesu splošna ter zabava prijetna in neprijetna. Nekaj posebno lepega so damska darila namenjena za ta ples. Če kdo po ne ljubi pomoči morda ni prejel vabila, ga najvljudneje prosimo, da blagovoli istega zahtevati pismeno ali ustmeno pri društvu. Vstopnice so v prodaji pri sledečih ljubljanskih trgovinah: Gričar in Mejač, Prešernova ul., I. Kostevc, sv. Petra cesta, I. Samec, Mestni trg, ter na večer prireditve pri blagajni. Začetek ob pol 9 uri zvečer. Vstopnina 2 K za osebo.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 4. svečana 1912 vpripori dramatično društvo v Mariboru igrati „Nioba“, angleško glumo v treh dejanjih, katero sta spisala Harry in E. A. Vaulton. Ker je ta igra polna šaljivih prizorov, kakor je bilo že posneli iz listkov — razdeljenimi med občinstvo pri zadnji predstavi —, nudi vsa-

šče hotela. Tam je stal visok, močan in širokoprki mož z ostrimi očmi pod košatimi obrvmi, ki je prestregel Florizo v svoje naročje, kjer jo je držal dolgo časa s strastno nežnostjo. Ta mož je bil veliki profos pariški.

„Kako da se vračaš tako pozno? Umiral sem od nepokoja. In v takšnem spremstvu! Kje so naši ljudje? Kaj se je zgodilo?“

Štirje tovariši so bili iz previdnosti ostali na ulici. Royal de Boarevers pa je skočil s konja. Z roko na mečevem ročniku je stopil naprej in se lahno naklonil v pozdrav, dočim ga je meril veliki profos s svojim jastrebim očesom.

„Gospod veliki profos,“ je dejal z nekakšno osornostjo, „zgodilo se je takole: bil sem najet, da ugrabim to gospodično in jo izročim nekemu kavalirju, čigar ime vam bo povedala ona, ako bo hotela.“

„Oh,“ je zamrmrala Floriza, tako tiho, da jo je jedva slišal, „nesrečnež, vi se pogubljate!“

In prsi deklice so začele trepetati.

komur mnogo zabave. Naj torej vsak poseti slovensko gledališče dne 4. svečana 1912 če se hoče iz srca nasmejati. Začetek bude ob pol 8 uri zvečer; blagajna se odpre ob pol 7 uri; predprodaja pri g. Weixl-nu, zgornja Gospodska ulica 33. Sodeluje orkester „Glasbenega društva“. Pripomnimo končno, da se je navedena igra že skoraj na vseh čeških odrih vpriporila ter je občinstvo povsod igralcem živahno aplavdiralo v znak svoje največje zadovoljnosti.

Naše cenj. izvenljubljanske in izventržiške naročnike prosimo, da bi blagovoliili čem prej podaljšati naročnino, v kolikor tega še niso storili. Pri pošiljanju naročnine naj se blagovolijo za sedaj poslužiti poštinih nakaznic, ker novih položnic poštne hranilnice še nismo prejeli.

Posebne izdaje za Ljubljano in posebne za Trst danes še nismo priredili, ker nam ni bilo mogoče v par dnevih urediti vsega, kar bi zato bilo potrebno. Vsekakor pa izvršimo ta naš načrt najdalje v osmih dnevih. Sploh hočemo list v vsakem oziru spopolniti, zato je pa potrebno, da naročniki redno plačujejo naročnino in da imamo dovolj dopisnikov iz vseh slovenskih krajev. Apeliramo torej na ene kot na druge.

Težka nezgoda v ladjedelnici pri Sv. Marku. Včeraj popoldne okolo 3. ure, ko je neki učenec z imenom Mervič vrta skupno z ostalimi mojstri luknje na krovu nekega novega dridnava z električnim svodom, stavljal je po nesreči prst mazinec med kolesa stroja ter si ga skoraj popolnoma odtrgal. Deček je zavpil od bolečin in padel v nezavest. Pričujoči delavci so ga zgrabili in odnesli na rešilno postajo „Igea“ kjer ga je zdravnik za silo obvezal ter odredil, da so ga nemudoma prenesli v bolnišnico.

Varujte svoje otroke. Delavčeva soproga Marija Kovač v Gaberjah pri Celju je bila te dni zaposlena s pripraviljanjem zajutka. Med tem ko je odšla k sosedu po mleko, se je spazila njena triletna hčerka k ognjišču in zliha kotel, ki je bil napolnjen z vrelo vodo. Otrok je zadobil na večih krajih nevarne opekline in so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico.

Smrt na tračnicah. Iz Volčjega hriba na Koroškem se poročila: Pri premikanju železniških vozov je v pondeljek popoldne železničar Knapp tako nesrečno zašel med dva voza, da je obležal na mestu mrtev.

Nesreča. Tesar Peter Borštner v trboveljskem rudniku je v ponedeljek popravljal neko trho leseno steno. Med delom se je na sosednji steni odtrgal 100 kg. težki kamen, ki je padel direktno na Borštnerja — Borštner je zadobil na glavi težko poškodbo in si vrh tega zlomil desno stegno. Nesrečnega so takoj odpeljali v bolnico.

Grozna železniška nesreča. Na progi državne železnice pri Rihemberku-Prvačina se je predvčeršnjim dogodila grozna železniška nesreča. Kurjač tovrnega vlaka Jakob Kokalj se je nekoliko nagnil na lokomotivi, pri tem je zgubil ravnovesje in je padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo in pretresel možgane. Na pol živega ponesrečenca so prepeljali v Gorico, kjer je kmalu izdihnil. Zapuščena mlado vdovo s kopicco nepreskrbljenih otrok.

Ubogega popotnika okradel. 28-letni težak v Trstu, stanujoč v ulici sv. Mavricija 10 Janez Platnik, doma iz Spodnje Štajerskega, je bil aretiran, ker je okradel nekega ubogega popotnika na državnem kolodvoru. Platnik mu je skrivaj izmaknil nahrbtnik in par čevljev.

Bojišče v staromestni krčmi. Ulica Capitelli v tržaškem starem mestu je ponoči polna bujnega in šumnega življenja. Črne sence dolgih in sumljivih postav se vlačijo okrog ob zidovju itak ozke ulice. Vse hrepeni po bujnem in veselem življanju. Naravno, hudič je tudi v tej ulici odprl svojo „botogo“. V ulici je več malih krčem, kamor zahajajo ljudje iz vseh vetrov in krajev. V neki taki gostilni je nastal te dni hud kreg in prepir med zastopniki dveh precejšnje število pivcev broječih „klap“ zaradi malenkostne psovke. Obe sovražni stranki sta se končno začeli bombardirati in obmetavati s kozarci, litri, vrčki in drugim gostilniškim orodjem. Bilo je pravo klanje. Razgrajči so napravili krčmarju 80 K škode. Policiji se je še-le po dolgem naporu posrečilo prijati glavne razgrajče in jih aretirati. Policijski komisar je po kratkem zaslišanju vtaknil v preiskavalne zapore naslednje štiri težake: 26-letnega Petra Boleta, težaka stanu ožega v ulici Riborgo 27, 24-letnega Matevža Privaca iz Karkavcev v Dalmaciji, 32-letnega Žana Delginsto iz Izole in 18 letnega Ivana Kapoviča iz Zadra.

Slovensko gledališče v Trstu. Na Svečnico, v petek dne 2. t. m. se popoldne ob 3 in pol ponovi opereta „Mamzelle Nitouche“. Cene zelo znižane. — Zvečer prične predstava izjemoma že ob pol osmih. Gostuje režiser slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani g. Hinko Nučič v drami „Red iz nrvnosti“. — V nedeljo zvečer bo repriza „Caritine amazonke“.

Za VI. planinski ples, ki bo v soboto dne 3. februarja v ljubljanskem „Narodnem domu“ vlada velikansko zanimanje, in upati je, da se bo v vseh prostorih „Nar. doma“

ta večer razvilo živahno vrvenje, kakor na vseh dosedanjih planinskih plesih. Za zabavo bo kar najbolj poskrbljeno. V veliki dvorani bo plesišče (svirala bo „Slov. filharmonija“), paviljoni za okrepčila itd. V mali dvorani siesta in gostilna. V sokolski telovadnici plesišče in gostilna ter paviljoni. — Obleka za ples je turistovska ali prome-nadna. — Vstopnina za člane 1 K, za ne-člane 2 K. — V predprodaji so vstopnice v sledečih ljubljanskih trgovinah: Gričar et Mejač (Prešernova ulica), Korenčan (Stari trg), Škof (Dunajsk. cesta) in Tičar (Sv. Petra cesta) — na dan plesa pa od 6. ure naprej pri blagajni v „Nar. domu“.

Kinematograf „Ideal“, Ljubljana, Franca Jožefa cesta, ima jutri v petek sledeči zanimivi spored:

Odvodenje v aeroplanu, prekrasna slika, za katere napravo je potrošila francosko-amerikanska trdka The Vitagraph Co. 100.000 (stotisoč) frankov. Slika predstavlja zasledovanje aeroplana z ekspresnim vlakom. Predstavlja se bo samo en dan, in sicer jutri v petek. S 3. februarjem trajajo večerne predstave ob delavnikih: od 7. do 8 in pol, od 8 in pol do 10., ob nedeljah in praznikih: od 6. do 7 in pol, od 7 in pol do 9., od 9. do 10 in pol, torej trajajo večerne predstave po poldrugo uro. — Gene kakor doslej.

Voda. Dvomesecnik za znanost in kulturo. Izdali in uredili: Albert Kramer, Ivan Prijatelj, Mihajlo Rostohar, Bogumil Vošnjak. — Vsebina 1. številke II. letnika: B. V.: Zimski dnevi v Peterburgu, Ferd. Seidl: Mehanika duševnega delovanja (dalje prih.), Dragotin Lončar dr.: Adolf Tischhof, Milko Brezigar dr.: Konjunktura, kriza in depresija, Josip Vošnjak dr.: Južnoslovanski spomini, The Slave Scholar: Angleška knjiga o južnih Slovanih. — Iv. Prijatelj: Iz zgodovine slov. literata. — Pregledi in referati: Država in družba. — Pravo. — B. V.: Radić, Savremena ustavnost. — B. V.: Kelsen, Hauptprobleme der Staatsrechtslehre. — Narodno gospodarstvo. V. K. Socialno politični pregled. Zgodovina. V. K.: Kos, Gradivo k zgodovini Slovencev. — Politična zgodovina. B. V.: Češka politika. — A. O.: Michels, Russland als Vormacht. — Dokumenti. B. V.: Iz dnevnika Crispija. — V. K.: Spomini socialistinje. — Pregled revij. B. V.: Revue sciences politique. — Kultura. I. A. Glomar: Slovensko slovstvo i. t. d. — Bogumil Vošnjak: Odgovori I.

Priporočamo najtopleje, da se v vseh pogrebnih slučajih obračate na Prvo pogrebno podjetje, ki uživa najboljši sloves, toliko glede priznane točne in solidne postrežbe, kakor tudi glede zmernih cen. Več v oglasu na četrti strani.

Vojna v Afriki.

Odkar smo zadnjič poročali o tej vojni, še niso Lahii stopili niti za ped naprej. Onega gluhlega generala, ki ni bil sposoben voditi Lahov po pesku, so odpoklicali in ga bodo penzionirali. Druga pa ni zaslužil. Prva četa, ki bi bila morala priti na pomoč v Ain-Zari stoječim in bijočim se vojakom, je prišla za pet ur prepozno, ker je šla okoli hrbita v žep, namreč pot, ki bi jo morala napraviti v eni uri, je hodila šest ur. Zato ga je general Caneva pognal domov polento kuhati. Toda ta blamaža ni zadnja. Pred nekaj dnevi so namreč Lahii na morju ustavili francoski parnik „Manoub“, ter so te Turke zajeli, vzlic temu, da je italijanski poslanec v Parizu, Tittoni (bivši laški minister za zunanje zadeve) telegrafično obvestil svojo vlado, da so vjeti Turki sami zdravniki rdečega polumeseca. Lahii so brzojavko zavlekli in njeno besedilo primerno spremenili nakar so vse vjetnike obdržali še naprej v vjetništvu. To pa je bilo Franciji že preveč, ker je Francoska javno-t zahtevala potom časopisja, naj da Italija zato flagrantno kršenje mednarodnega prava zadoščenje, ter naj izpusti vjetnike. Italijska vlada je morala ugrizniti v kisló jabolko, ter izpustiti one vjetnike, potem, ko jih je izprašala, ter jih je postavila pred skušnjo, če so res zdravniki. In glej, laška komisija je priznala vsem tem vjetnikom, da so resnični in pravi zdravniki, dočim je francoska komisija spoznala, da so bili nekateri teh „zdravnikov“ turški oficirji. Stem so postavljeni laški zdravniki pred strašno blamažo, ker ako so tudi oni delali skušnje pred takimi „komisijami“, potem seveda, ni čuda, če se v Italiji kolera in druge epidemije tako izborno počutijo in silno hitro širijo. — Medtem se pa čuje, da Rusija spet posreduje, seveda najbrže spet za ceno odprtja dardanelske ožine, v kar se pa Turčija ne more nikakor udati, ker bi s tem postala nekaka vazalna država v Evropi. Zato ne bo s pogajanj se strani Rusije ničesar, ker ona je v tripellententi, a Turčija vidi svojo rešitev v Nemčiji, ki je do nohtov oborožena, kar namreč Alahovim sinovom silno imponira. — V Italiji postaja že v vrstah industrijcev in trgovcev ogorčenje proti vojni, ker je ves promet v teh dveh slojih skoro ustavljen; tudi je čutiti precej težko denarno stagnacijo. Toraj se

za socialističnimi delavskimi krogi prišli že drugi sloji, ki niso preveč navdušeni zato „večno vojno“ kakor jo naziva prosti narod solnčne Italije. Seveda vojni liferanti si manejo roke, ker tako d-brega zaslužka že davno niso imeli kot sedaj. Vlada pa pretresava, kako bi dala tudi srednjim slojem priliko kaj zaslužiti, da jim zamaši usta, ker odkar so prišli na dan velikanske goljufije pri dobavi govedine za Tripolis, je glas ljudstva tadi upravičen, ne samo izmišljen. Nad milijon lir je morala država vrniti samo na davkih za obolele govedine, katerih židovski oderuhi niti nikoli plačali niso. Potem so pa spet ravnostno bolno živino prodali nazaj ravnostni vojni upravi. In to se je godilo ves čas, odkar trpi vojna. — Velevlasti resno pretresavajo vprašanje, kako bi se prenapetim laškim poveljnikom vojnega brodovja zabičalo v glavo one para grafe haaške mirovne konference, ki določajo, v koliko se sme motiti trgovske ladje nevtralnih držav, toda menda bo tudi to brezuspešno, ker večje nerednosti ni nikjer kot v poveljstvu laškega vojnega brodovja. To se je jasno pokazalo takrat, ko je nasedel laški križar „San Giorgio“ v plitvo skalnato obrežje. Poveljnik, neki mladi oficir se je namreč zabaval v najbolj nevarnih trenutkih z neko žensko, pijan kot kanon, tako da se ni bil v stanu ustreliti, ko je spoznal, kaj je zagrešil. Take častnike kaj naučiti je težko. Saj vemo. Vis nas pouči. Radi bi našim čitateljem poročali kaj z bojišča, pa kaj, ko sam poveljnik Caneva ne more priporočati svoji vladi, naj bi se stopilo v ofenzivo. On pravi, da Italija nima toliko vojaštva, da bi ves tripoliški pesek preiskalo in si podjarmila divje Arabce, zato priporoča politiko „pacificiranja“ Arabcev, kar bi tra jalo 50 let, kot je to trajalo v Alžiru.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Zader, 31. jan. Včerajšnje poročilo o deželnem zboru dalmatinskem je v toliko dopolniti, da so hrvaški pravaši pokazali na seji pravo barvo. Ker ni prišlo k seji nekaj članov večine, so pravaši korporativno odšli iz zbornice, da bi tako onemogočili redno poslovanje. Ko so pravaši, pravi in iskreni prijatelji slovenskih klerikalcev, začeli odhajati, je zaorilo na galeriji nebroj glasov: „Ven z goljufi! Odkrite so vam karte! Doli z obstrukcijo!“ Na galerijah je bilo zlasti polnoštevilno zbrano ljudsko-šolsko učitelstvo iz vseh krajev Dalmacije. — Današnja seja je bila povsem mirna in je večina za „junktim“ med proračunom in zakonskim načrtom glede zboljšanja učiteljskih plač. — Prihodnja seja bo v soboto.

Dunaj, 31. jan. Nadvojvoda Karl Albert je danes zjutraj odpotoval v Sofijo, da zastopa avstrijskega cesarja pri slavnostih ob proglasitvi bolgarskega prostofonaslednika za polnoletnega.

Dunaj, 31. jan. Okrog polnočja je prišlo več sto hrvaških dijakov pred ogrsko ministrsko palačo ter priredilo hrupne demonstracije proti vladi, ki je edina in prava povzročiteljica, da je bil novi hrvaški sabor odgođen, ne da bil definitivno sklican na sejo. Policija je zasedla vse dohode palače in razpršila slednjič demonstrante, ki so se razšli, prepevajoč hrvaško narodno himno. Nekaj dijakov je bilo aretiranih.

Dunaj, 31. jan. „Zeit“ poroča iz Berlina; V poučenih krogih zatrjujejo, da je nemški cesar Viljem II. izjavil, prestolonasledniku Franu Ferdinandu povodom njegovega zadnjega berlinskega obiska, da vrne cesar obisk najbrže v prvi polovici meseca maja cesarju Franu Josipu I. v gradu Schönbrunu. Z njim pride tudi nemški državni tajnik za zunanje zadeve Kiderlen-Wächter in bo konferiral z avstrijskim zunanjim ministrom glede nekaterih aktualnih političnih vprašanj.

Dunaj, 31. jan. Za 13. februarja je sklican odsek državnih uradnikov v zbornico na sejo. Pred vsem bo odsek razpravljal vladni zakonski načrt glede zboljšanja plač državnim uradnikom.

Dunaj, 31. jan. Dne 19. februarja t. l. ima gospodska zbornica izredno sejo, da tako manifestira in izrazi svoje simpatije nadvojvodi Reinerju in njegovi soprog, ki praznujeta prihodnji mesec svojo demantno poroko. Pripravljajo se posebne svečanosti.

Inmost, 31. jan. V tirolskem deželnem zboru obstruirajo italijanski poslanci. Plenarna seja, bi se je pričela včeraj, je trajala do danes popoldne. Italijanski deželni poslanec dr. Bertolini je govoril tri ure. Deželni glavar Kathrein je prekinil sejo in sklical konferenco načelnikov strank. Ker se ni moglo najti za sporazum primerne formule, je glavar nato deželni zbor odgodil.

Budimpešta, 31. jan. Včeraj je priredilo vodstvo ogrske socialne demokracije velikanske demonstracijske shode za splošno, enako in tajno volilno pravico za državni zbor. Na shodu je bilo zbranih okrog 15.000 delavcev. Na shodu je govoril tudi Justhovec posl. prof. Bathany, ki je izjavil, da Justho-

va stranka preje ne odneha od obstrukcije v ogrskem državnem zboru, dokler se ne uvede splošna in enaka volilna pravica.

Solun, 31. jan. Več neznanih napadalcev kakor sodijo poučeni krogi so bili člani bolgarskega revolucionarnega odbora, je v hišo trgovca Selim Radovićevrgo dinamitno bombo. Vojaki so jo še pred eksplozijo pobrali in odnesli iz hiše na prosto, kjer so jo preiskovali. Med preiskavo pa je bomba z velikim pokom in hruščem eksplodirala ter ubila enega častnika in osem vojakov in ranila osem drugih vojakov.

Carigrad, 31. jan. Sedaj so prišli na sled, da je imel bivši sultan Abdul Hamid v neki nemški banki deponiranih eden milijon turških lir in dalje tudi v neki francoski banki v Lijonu 80.000. Turška vlada sedaj zahteva, da ji francoska banka izplača omejenji depozit in je tudi predložila zadevno pooblastilo Abdul Hamidovo, toda banka se brani deuar izplačati, češ, da nima nikake veljave podpis jetnika na pooblastilo. Vrše se še pogajanja in vlada upa, da doseže izplačilo hranilne vloge po 18.000 turških lir mirnim potom, ker je nemška banka izplačala brez obnavljanja gorenji milijon.

Lizbona, 31. jan. Štrajkovno gibanje med delavstvom vedno bolj in bolj narašča. Štrajk je zadobil splošno revolucionaren značaj. — Močno pomožene vojaške straže morajo strážiti palačo predsednika republike in stanovanja ministrov. Včeraj je vojaštvo ujelo 115 oseb in jih odpeljalo na krov križarke „Adamastor“. Med aretiranimi ste tudi dva anarhista, ki sta osumljena, da sta metala bombe proti policiji in vojaštvu. Močne vojaške patrulje korakajo dan in noč po ulicah. Varnostni organi vlačijo stavkujoče delavce en masse v zapore, ki so že vsi prenapolnjeni. Vsi veleobrati in tovarne so zaprti. Policija tudi strogo nadzira vse prišlece v mesto, ker šumi, da je došlo v Lizbono zadnje dni mnogo anarhistov, ki skušajo delavstvo zapeljati k pouličnim napadom in k demoliranju. Na večjih krajih je že eksplodiralo več bomb, ki pa niso povzročile posebno velike škode. — Vlada razglasa vsem guvernerjem po deželi, da je generalni štrajk ponestrelil. To je pa najbrže le njen maneuver.

Lizbona, 31. jan. Vlada je razglasila nad celim mestom obsedno stanje. Vlada skuša varovati prostost dela. Sedaj je zasiguran mir. Vojaške patrulje so aretirale v prostorih socialistične zveze več sto voditeljev in agitatorjev. Odvedle so jih na krov vojnih ladij. — Industrija in trgovina počiva. Vlada je proglasila obsedno stanje v sporazumu zastopnikov tujih veselil. Ob osm h zvečer ne sme nihče na ulico, drugače je takoj aretirana. Zbiranje oseb na ulici je strogo prepovedano. Vojaške patrulje imajo nalogo, da vsako tako množico razprše in tudi postrele.

Razne vesti.

* **Vlom.** V Temešvaru na Ogrskem so neznani tatovi vlomili v neki železniški voz, ki je bil napolnjen z dinamitom in ukradli 10.000 patron. 8.000 patron je ležalo v bližnjem parku.

* **Radi tripoliške vojne.** V Parizu je prišlo včeraj radi tripoliške vojne med italijanskimi in francoskimi delavci do hudega spora, tekem katerega so Italijani umorili enega Francoza z bodalom. To je Francoze tako vježilo, da so se kakor divji vrgli na Italijane in pet italijanskih delavcev nevarno ranili.

* **Samomor.** V Stuttgartu se je ustrelil neki 20-letni dijak radi slabega študijskega napredka.

* **Oh ta nesrečna politika.** V Rüdingsdorfu pri Potsdamu na Nemškem je neki kmet zblaznel radi tega, ker se ga obdolžili, da je za časa državnozbornih volitev volil socialističnega kandidata. Nesrečneža so morali takoj odpeljati v blaznico.

* **Zima na Nemškem.** V porečju reke Visle divja nenavadno huda zima. Termometer kaže že 25 stopinj Celzija pod ničlo. Vrh tega neprestano sneži. V gozdih je sneg polomil mnogo drevja in uničil tudi mnogo divjačine. Železniški promet je zelo oviran.

* **Radi 8 jaje.** V bližini Cherbourga na Francoskem je neki delavec umoril neko v bližini njegovega stanovanja stanujočo 92 letno vdovo, da bi ji lahko ukradel 8 jajc. Morilca so takoj aretirali in izročili sodišču.

* **Aretirani milijonar.** V mestu Kologrivu na Ruskem so te dni aretirali veleposestnika in milijonarja Herova, ki je osumljen, da je za umor svojega sina najel posebne ljudi. Razven tega je policija aretirala še 13 drugih oseb, ki so bili prisotni pri umoru.

* **Potres.** Iz Ampezza na Tirolskem se poroča, da je potres v dolomitnih dolinah vzbudil med tamošnjimi prebivalci strašno razburjenje. Ljudje so trumoma zapustili svoja domovja in zbežali v gore.

* **564 milijonarjev umrlo.** Francoski statistični urad je ravnokar izdal statistični pregled, iz katerega ja razvidno, da je l. 1910 umrlo 564 milijonarjev. Njih premoženje je znašalo približno 6000 milijonov frankov.

* **Boj med Rusi in Kurdi.** Na perzijsko-turški meji so Rusi zasedli neko sporno ozemlje, vsled česar se je razvil med Rusi in Kurdi hud boj. Na obeh straneh so bile velike izgube. Kakor se poroča, je padlo v boju nad 800 Kurdov. Turška vlada je vložila v Petrogradu protest proti postopanju ruskih vojakov.

* **Veleposestnik Rubicky** iz Varšave je v trenutnem blaznem napadu umoril svoje štiri otroke in se nato še sam uboril.

* **Bolgarski poslanik v Peterburgu** odpoklican. „Novoje Vremja“ poroča, da bo bolgarski poslanik v Peterburgu general Paprikov odpoklican, ker je ob priliki pravoslavnega novega leta govoril pri neki slavnosti za vojno proti Turčiji, kar je turške politične kroge zelo vznemirilo in razburilo vsled česar zahteva mlado-turška vlada pri bolgarski odpoklicanje poslanika Paprikova.

* **Poljski in ruski zdravniki.** Zdravniki vseh narodov prirede letos v Peterburgu mednarodni kongres za ljudsko higijeno. Pripravljali odbor pa je nasvetoval oziroma naprosil poljske zdravnike, da se ne udeležijo tega kongresa.

* **Vdova Leo Tolstoja.** Ruski car Nikolaj je dovolil vdovi Leo Tolstoja letno pokojnino 10.000 rubljev.

* **Štrajkovski nemiri v Zedinjenih državah.** V mestu Lawrence je prišlo med 7000 štrajkujočih delavcev broječo maso in vojaštvom do krvavih spopadov. Stavkujoči delavci so zgradili na ulicah proti prodiranju vojaštva visoke barikade in so z njih streljali na vojaštvo. Mnogo vojakov je bilo ranjenih. V mestu vlada popolna anarhija. — Ameriška vlada koncentrirala vojaštvo v to mesto.

* **Vse za domovino!** Gostobesni frazer na vladarskem prestolu — nemški cesar Viljem II. ne more nikdar molčati. To bi bila zanj največja muka. Socialistična zmaga mu še ni zaprla govorečih ust in sedaj še-le se je v njem vzbudil pravi patriot. Nemci so praznovali pretekla tedne 200. letnico pruskega kralja Friderika, ki se tudi imenuje Veliki. Po končanih patriotičnih slavnostih in banketih je Viljem prijel za pero in spisal poseben ferman, v katerega izliva ves svoj nemški patriotizem in bombastično oznanja lačnemu narodu: „Nemška plemena se bodo v slogi zbrala okrog svojih bojarov in vedno si bodo svesta Friderikovega gesla: „Vse za domovino“. — Friderik Veliki bi mu najbrže odgovoril: „Kanalja!“ To besedo je namreč veliki Prus rabil pri vsaki priliki in napram vsakemu dvorniku.

* **Moč navade.** „Kako pa zgleđa danes tvoj beli pes?“ — Ja, le pomisli! Dal sem ga svoji perici z naročilom, naj ga opere, toda ona ga je iz navade tudi „poštirkala“.

* **V rokak blaznice.** Iz Dunaja se poroča: Delavka Ivanka Jan je 30. januarja pretrpela strašne muke. Ona stanuje skupno z 57 letno vdovo Fischelmaier, katere sin se je meseca avgusta p. l. obesil na vrata. Smrt 30 letnega sina je mater nenavadno potrla. Polagoma se ji omračil um, konečno pa je popolnoma zblaznela. Ivanka Jan se je usodepolnega dne zjutraj nenavadno zgodaj zbudila in zapazila za seboj Fischelmaier z gorčo svetilko v rokah. Zblaznela vdova je zliila petrolej na tla in ga vžgala. Janova se je le z veliko težavo rešila gotove smrti, na ta način, da se je zakrila z odejo. Ko je ogenj ugasnil, je skočila iz postelje in skušala ubežati. Toda Fischelmaier ji je stopila nasproti in jo vrgla z vso silo na tla. Nesrečnica je upila z vso silo na pomoč. Na njene obupne klice so prihiteli na lice mesta sosede, ki so jo rešili iz nevarnega položaja, blazno vdovo pa odpeljali v blaznico.

* **Proračun Srbije** za leto 1902 izkazuje 130.856.030 dinarjev dohodkov in 120.845.876 din. izdatkov, torej 11.054 proračunskega prebitka.

* **Črnogorski kralj v Peterburgu.** Kakor poročajo iz Cetinja, je 30. t. m. odpotoval preko Kotora črnogorski kralj Nikolaj v Peterburg, da obišče prvič ruski dvor kot črnogorski kralj. Nikolaj je iz Kotora poslal pozdravni brzojav avstrijskemu cesarju, ko je stopil na avstrijska tla. Nikolaja spremljata na tem potovanju njegov najmlajši sin Peter in zunanji minister.

* **Konzularnosodna konveocija** med avstro-ogrsko državo in Srbijo je tudi v Srbiji s 30. januarjem t. l. stopila v veljavo.

* **Turški dar.** Z ozirom na slavnosti, ki bodo v Sofiji ob proglasitvi bogarskega prestolonaslednika Borisa za polnoletnega, je daroval turški sultan Mohamed V. prestolonasledniku iskrega arabskega zrebca, ki ga mu bo posebno odposlanstvo izročilo v last.

Mali oglasi.

Iščem bolj postarno žensko k dve na ot rokoma sa o za čez dan. Ponudbe na upravo „Jutra“ v Ljubljani.

Kupi se dobro cello. — Ponudite upravnistva „Jutra“ v Ljubljani.

Sprejme se nižješolca na stanovanje, eventualno tudi hrano. Natančnejše pri upravnistvu „Jutra“ v Ljubljani.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plat. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Vekoslav Plesničar
TRST ulica Giulia 29 TRST
Trgovina z vsakovrstnim jestvinskim blagom, razpošilja blago v mestu franko na dom in na deželo po dogovoru.
Postrežba točna in solidna. - Konkurenčne cene.

FR. P. ZAJEC
Dajnoglede, topломore in zrakomere vseh vrst.
optični zavod
Očala in očalpalniki natančno po zdravniškem receptu.
Ljubljana, Stari trg št. 9.
Cenike pošiljam zastoj in poštne preste.

2 močna učenca, pridna, se sprejmeta pod ugodnimi pogoji v pekovsko obrt. — Naslov pove uprava „Jutra“ v Trstu.

Čitajte in strmite!
600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kravatna igla s simili briljantom, v ognju pozlačen prstan za gospode ali dame, krasen collier z 150 orijentalških biserov, najmodernejši ženski nakit, krasni gumbi za manšete, ovrtnike in prsa, 3%, double-zlato; 6 kosov. pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se po poštnem povzetju po ekspozitni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328.

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema ostriinama brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož. Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen.

Naprodaj
so v Poli in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeljiščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Poli Via Dignano štev. 34.

M. RAVTAR
delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčicev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, kornjaka in šampanjca
Export kranjskih klobas.
Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisjsko prodajo.
— Številka telefona 291. —

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z.

4 1/2 0

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani — Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911
614.5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog
42 milijonov kron.

Rezervni zaklad 1 milijon 300 tisoč kron.

Sprejema vloge vsak delavnik. — Sprejema tudi vložne knjižice
drugih denarnih zavodov. — Obrestuje po

4 1/4% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina
ljubljska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. —
Poslovanje nadzoruje

c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka spekulacija in izguba vložnega denarja.

Posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj 1/2%
amortizacije. — Za varčevanje ima vpeljane

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženine in neveste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastonj.

Najboljše ure „UNION“.

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.

„VYDROVKA“

ta dobra žitna kava.

otročka moka, oblati in drugi

izdelki edino svoje vrste.

Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII**

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu Splitu in Celju.

Delniška glavica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod
jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi **4 1/2%**

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najrazno-
vrstnejših kombinacijah pod
tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Ves čisti dobiček se razde-
ljuje zavarovancem; dosedaj
se ga je izplačalo K 2.495.719

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Reserve in fondi K 54.000.000. — Izplačane oškodnine in kapitalije
K 109.356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi
slovansko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premič-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. Zavaruje
proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode ocenjuje takoj in naj-
kulantneje. — Uživa najbo-
ljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne
in občnokoristne namene.

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, po-
litično, finančno in deželno upravo, sodišča,
solstvo, klerus, združništvo, krajevni reper-
torij, naslove protokoliranih in neprotokolir-
vanih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvet-
nikov, hotelov in društev na Kranjskem,
splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v
par dnevih v založništvu turške

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezicne in

sicer slovenske, nemške in italijanske.

Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“,
pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v
njem inserira, umen konsument išče v njem
producenta.

Novo pogrebno podjetje

Prevoz mrtličev na vse kraje

TRST — Corso št. 47 (vokal Piazza C. Goldoni) — Telefon 14-02.

Zastopstva v Nabrežini, na Opčinah in pri Orehu (Noghere), in v Miljah z razprodajo pogrebnih predmetov.

Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najbolj luksurijoznih. — Krasna izbira vencev iz umetnega
cvetja, biserov in porcelane. — Zaloga pravovrščenih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo.

Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbero. — Stalne, cene brez konkurence, postrežba točna, splošno
pohvalna. — Nočna naročila se sprejemajo v zalogi, ul. Tesa št. 31. — Telefon. 14-02.

ELEGANTEN in

TRPEŽEN je

pravi

PALMA

kaučukov podpetnik.